

Діана Ціпемука
Науковий керівник – доц. К.Д. Шевчук

Особливості впровадження робочих зошитів з друкованою основою у процес індивідуалізації навчання школярів

Відповідно до визначених у «Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті» пріоритетів освіти зростає роль учителя школи, покликаного сприяти збереженню унікальності й неповторності кожного учня, створенню умов для виявлення й розвитку його потенційних можливостей, ствердження людини як найвищої цінності, що потребує індивідуалізації процесу навчання, яку Г. Костюк визначив не як пристосування до рівня навченості школярів шляхом зниження об'єктивних вимог, а як послідовний цілеспрямований розвиток їх з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей. Саме такий підхід забезпечує формування цілісної особистості, сприяє її розумовому розвитку та гармонійному вдосконаленню.

У сучасних педагогічних дослідженнях визначаються різні напрями індивідуалізації: конструювання змісту навчально-виховного матеріалу, що дає можливість обирати індивідуально значущі форми й методи становлення особистості; модульне і програмоване навчання, вільне навчання; самостійна робота за індивідуальними планами, взаємне групове і дистанційне навчання тощо.

Незважаючи на значну кількість досліджень з проблеми індивідуалізації навчання, не набуло достатнього обґрунтування питання використання робочих зошитів з друкованою основою як засобу індивідуалізації навчання.

Проблеми теоретико-методичних аспектів створення та принципів використання робочих зошитів, їх ролі та функцій у навчальному процесі були предметом дослідження багатьох відомих методистів у минулому та на сучасному етапі. Проблему розробки та використання робочих зошитів у навчальному процесі досліджували Н.С. Ерганова, А.М. Лікарчук, Л.І. Нечволод, О.А. Нільсон, Н.Г. Преображенська, О.А. Привалова, І. Е. Унт.

Головною метою використання робочих зошитів є оптимізація та підвищення ефективності навчально-пізнавальної діяльності учнів на всіх етапах навчального процесу. Робочий зошит застосовують у ролі помічника в конспектуванні теоретичного матеріалу та створенні зорієнтовної основи дій учнів при виконанні практичних завдань різного рівня, контролера засвоєння навчального матеріалу, організатора самостійної роботи учнів. Робочий зошит використовують під час аудиторних занять, для виконання домашніх завдань, а у разі потреби – для індивідуального навчання.

Упровадження робочих зошитів у практику навчального процесу покликано виконати такі завдання [1, с.78]:

- більш міцне засвоєння учнями теоретичних положень;
- набуття практичних умінь і навичок рішення типових, а також розвиваючих, творчих завдань;
- оволодіння алгоритмами вирішення основних типів завдань теми (предмету);
- формування в учнів умінь і навичок самоконтролю;
- розвиток мислення учнів;
- здійснення педагогом контролю за перебігом процесу навчання.

Конструювання робочого зошита повинно бути спрямоване на «співавторство» і «співтворчість». Такий робочий зошит містить особливу мотивацію навчання, тому що звернений до кожного учня й дозволяє йому бути рівним суб'єктом, як комунікативного простору заняття, так і навчального процесу, та спонукає вчитися самостійно, із захопленням і навіть із азартом.

Список літератури

1. Майорова І.Г. Визначення та класифікація робочих зошитів. *Вісник післядипломної освіти*. 2011. № 4 (17). С.78-85.
2. Нечволод Л.І. Педагогічні умови впровадження робочих зошитів з друкованою основою в процес індивідуалізації навчання школярів. Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г.С.Сковороди. Харків, 2002. 20 с.